

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานและนักวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา

ขั้นที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม คือ ค่ามัธยฐาน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00

ขั้นที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้การทดสอบเพื่ออ้างอิงค่าเฉลี่ยไปยัง กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ $t - test$ โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละรายการ ต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 3.50

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ทั้ง 4 ขั้นตอน 35 รายการ ได้แก่ ขั้นตอน 1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน 10 รายการ เช่น ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครู และนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน ขั้นตอน 2 การดำเนินการงานกิจการนักเรียน 4 รายการ เช่น ผู้บริหาร ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนกับครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมนักเรียน ขั้นตอน 3 การประเมินผลและตรวจสอบ งานกิจการนักเรียน 16 รายการ เช่น ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ครู และนักเรียนเป็นคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ขั้นตอน 4 การปรับปรุงพัฒนางานกิจการนักเรียน 5 รายการ เช่น ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และครู ร่วมกันพิจารณาผลการประเมินการจัดกิจกรรมนักเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การดำเนินการงานกิจการนักเรียน 3) การประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินการงานกิจการนักเรียน 4) การปรับปรุงพัฒนางานกิจการนักเรียน ซึ่งทั้ง 4 ขั้นตอน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

แนวทางดังกล่าวทั้ง 4 ขั้นตอน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ สันธุระเวช (2547 : 180 – 190) ; ศุภชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 9 - 10) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 9 - 12) ; วีระพล บดีรัฐ (2548 : 7) ; วรภัทร์ ภูเจริญ (2548 : 27) ; วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2550 : 42) และไพโรจน์ หลวงพิทักษ์ และคณะ (2553 : 56 – 57) นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2540 : 314) ที่กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านกิจกรรมนักเรียนไว้ว่าจะต้องเป็นกิจกรรมเพื่อผู้รับและโดยผู้เรียน กิจกรรมจะต้องเป็นไปตามความสมัครใจ ความต้องการและความสามารถของผู้เรียน กิจกรรมทุกอย่างควรกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแน่นอน ควรมีแผนการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู อาจารย์ และผู้บริหารควรช่วยส่งเสริมและทำให้การจัดกิจกรรมนักเรียนมีคุณค่าและมีประโยชน์สูงสุด การจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินงานอย่างประชาธิปไตย กิจกรรมทุกอย่างมุ่งส่งเสริมการ

พัฒนาและความเจริญของผู้เรียนในด้านต่างๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นควรจะสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ครู อาจารย์และผู้บริหารให้การสนับสนุนและมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน การประเมินผลกิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมนักเรียนจะต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของโรงเรียนและกิจกรรมนักเรียนที่แต่ละโรงเรียนจัดให้มีขึ้นนั้นจะต้องสอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวคิดของแต่ละโรงเรียน

แนวทางที่ได้จากการวิจัยมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 4 ขั้นตอน 35 รายการ เนื่องจากแนวทางดังกล่าว เป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติได้จริง ภายใต้บริบทของโรงเรียน และการบริหารงานของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทั้ง 4 ด้าน 35 รายการ มีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ควรพัฒนาผู้บริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดทำสื่อและนวัตกรรมที่ใช้สร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้กับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตัวอย่างปัญหาที่หลากหลายของนักเรียนที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูและโรงเรียน ทั้งปัญหาด้านการเรียน เศรษฐกิจ ครอบครัว พฤติกรรมการถูกล่วงละเมิด ภัยสังคมจากการไม่รู้เท่าทัน อบายมุขต่างๆ และอื่นๆ อีกมากมาย

1.3 สถานศึกษาควรกำหนดโครงการพัฒนางานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อหรือนวัตกรรมสนับสนุนการดำเนินงาน และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานให้ชัดเจน

1.4 สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เห็นถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลของนักเรียนและให้การสนับสนุนต่อไป

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ครูทุกคนได้รับทราบทุกขั้นตอนและทุกกิจกรรม ของการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ที่สถานศึกษาดำเนินการ

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามให้ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม และครูที่ปรึกษา ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการประเมินเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยกำหนดในปฏิทินให้ชัดเจน และเป็นแกนนำในการประชุมคณะทำงาน เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อย และกำหนดแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา ระบบและวิธีการพัฒนาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับแนวทาง และส่งเสริมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารกิจการนักเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด